

Formanden: Jeg skal meddele, at der ved Skrivelse af Gaars Dato fra Folkethingets Formand er bleven mig tilstillet „Forflag til Lov, hvorved Skolekommissionerens Omraade og Virksomhed i Landkommunerne nærmere bestemmes“, med Anmodning om her at forelægge samme. Forelæggelsen sker herved. Exemplarer af Lovforslaget ville blive omdelte.

Efter Dagsordenen foretoges:

Balg af 7 Medlemmer til et Udvalg angaaende Forslag til Lov angaaende Udredelsen af forskellige Amts- og Kjøbstadkommunerne paa hvilkende Udgifter.

Udfaldet af Balget var følgende:

of Der afgaves 44 Stemmesedler, som alle vare gyldige. Valgte bleve: C. A. Hansen, S. Jacobsen, Fessen, Drif og Rasmussen hver med 44 Stemmer, Estrup og N. Pedersen hver med 43 Stemmer.

Man gik derpaa til den næste Sag paa Dagsordenen, som var:

Første Behandling af: Forslag til Lov om Fæstegodsets Obergang til Selveiendom eller til Arvefæste med Ret til at sælge og pantsætte.

(Lovforslaget findes i Tillæg A Sp. 1699 ff.)

Sagen sattes under Forhandling.

Skæl: Ved Indbringelsen af dette Lovforslag udtalte den ærede Forslagsstiller, at det var hans Formening, at Lovgivningen om Fæstevæsenet kunde have været affluttet med Loven af 19de Februar 1861, og han tilføiede, at han heldede stærkt til den Mening, at det vilde have været heldigt, om det var blevet derved. Det kan altsaa ikke være Grunde, hentedes fra Forholdets egen indre Bessaffenhed, der have bevæget det ærede Medlem til at fremlægge nærværende Lovforslag, og det maa altsaa vel være de idelig fornyede Klager og Fordringer, de gjentagne Forsøg paa at lovgive

herom og nærmest det senest fremkomne Forslag, der ere forekomne ham saa uheldige, at han har anset det for rigtigt at gjøre et Forsøg paa at bringe denne Sag til en endelig Afgjørelse, og altsaa dog har antaget, at Lovgivningens Virksomhed paa dette Omraade ikke aldeles burde standses. Jeg deler ikke den sidste Opfattelse med den ærede Forslagsstiller, jeg anser det hyerken for nyttigt eller nødvendigt, at vi lovgive i disse Forhold for Tiden, ialfald ikke paa de Maader, der ere foreslaaede; men jeg kan forstaa den ærede Forslagsstillers Stilling, det Standpunkt, han indtager, og jeg kan sige, at jeg til en vis Grad sympathiserer dermed, forsaavidt det ogsaa forekommer mig i alt Fald at være heldigere at tilveiebringe en endelig Afslutning end at fortsætte en Lovgivning ad de Veie, paa hvilke man nu er slaaget ind. Det er mig ogsaa kjær at kunne tilføie, at jeg i det foreliggende Lovforslag finder en velvillig Bestræbelse efter at gjøre den endelige Afslutning taalelig til begge Sider. Naar jeg desuagtet maa modsætte mig det, saa er det, fordi jeg, ikke fra et godseierligt, men fra et almindeligt Standpunkt anser det for en ubetinget Pligt at vaage over Eiendomsretten og Dyreholdelsen af den bestaaende Retstilstand, og det uden Henhyn til, om den foreslaaede Løsning, set fra et økonomisk Standpunkt, tilbyder heldige eller mindre heldige Billaar. Jeg maa stille den bestemte Fordring til en Lov, som paahynder tvungen Afstaaelse af Eiendom, at den, saavel i sin Begrundelse som i sin Udførelse, nøie følger Grundlovens Betingelser, og jeg har den bestemte Overbevisning, at ethvert ad direkte eller indirekte Veie frembragt Brud derpaa maa føre til de beslaageligste Konsekvenser i vore Samfundsforhold. Jeg erkjender ikke, at det forelagte Forslag opfylder de Fordringer, jeg her har betegnet som nødvendige for mig for at kunne gaa ind derpaa. De Indvendinger, hentedes fra Grundlovens § 82, som i denne Sal i forrige Ecstion fra forskellige Sider bleve anførte mod et da foreliggende Forslag af lignende Natur, gjælde efter min Opfattelse i alt Væsentligt ogsaa ligeoverfor dette, skjøndt